PRAVILNIK O UPRAVLJANJU MEDICINSKIM OTPADOM

Sl. novine FBIH br. 77/2008

I. OPĆE ODREDBE

Član 1

Ovim Pravilnikom uređuju se opći principi za upravljanje otpadom, planiranje upravljanja medicinskim otpadom, uspostavljanje odbora za upravljanje otpadom, prenos medicinskog otpada na treće lice.

Ovim Pravilnikom uspostavlja se sistem planiranja tretmana medicinskog otpada i upravljanja medicinskim otpadom u cilju smanjenja rizika po zdravstvene radnike, radnike na upravljanju otpadom, širu javnost i okoliš.

II. DEFINICIJE

Član 2

U smislu ovog Pravilnika slijedeći izrazi znače:

"zdravstvena ustanova" - svaka javna ili privatna bolnica, ambulanta, dom zdravlja, stomatološka ordinacija, dispanzer, akušerska i porodiljska klinika, domovi za stara i iznemogla lica, ambulante u preduzećima, školama i ostalim nemedicinskim ustanovama, centri za farmaceutsko istraživanje, centri za transfuziologiju, medicinske ili patološke laboratorije, apoteke, pogrebne službe, mrtvačnice, veterinarske stanice i centri za biološko istraživanje koje su odobrene od strane ministra javnog zdravstva,

"medicinski otpad"- otpad koji se proizvodi u zdravstvenim ustanovama i koji je obuhvaćen Pravilnikom o kategorijama otpada sa listama ("Službene novine Federacije BiH", broj 9/05).

Član 3

Odredbe ovog Pravilnika ne odnose se na:

- opći otpad;
- otpad koji se stvara u domaćinstvima, osim ako ga ne proizvodi medicinski radnik koji pruža medicinsku njegu u kući;
- radioaktivni otpad;
- zalihe lijekova sa isteklim rokom trajanja.

III. OPĆI PRINCIPI ZA UPRAVLJANJE MEDICINSKIM OTPADOM

Član 4

Rukovodilac zdravstvene ustanove u skladu sa svojim ovlastima dužan je da preduzima mjere na zaštiti radnika zdravstvene ustanove, radnika na transportu otpada i sektora za upravljanje otpadom kao i na zaštiti šire javnosti od rizika po zdravlje kao posljedica proizvodnje medicinskog otpada u zdravstvenoj ustanovi.

Rukovodilac je dužan da obezbijedi da se otpad tretira na okolinski prihvatljiv način.

IV. PLANIRANJE UPRAVLJANJA MEDICINSKIM OTPADOM

Član 5

Upravljanje medicinskim otpadom vrši se na osnovu Plana upravljanja medicinskim otpadom.

Zdravstvena ustanova dužna je donijeti Plan upravljanja medicinskim otpadom u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog Pravilnika.

Plan upravljanja medicinskim otpadom mora biti usklađen sa Planom upravljanja otpadom kantona.

Plan upravljanja medicinskim otpadom odobrava kantonalno ministarstvo okoliša.

Član 6

Zdravstvena ustanova dužna je imenovati referenta za upravljanje otpadom u ustanovi.

Za referenta za upravljanje otpadom može se imenovati lice sa završenom visokom stručnom spremom.

Ime referenta za upravljanje otpadom dostavlja se ministru zdravstva kantona na čijem se teritoriju zdravstvena ustanova nalazi (u daljnjem tekstu: ministar zdravstva).

Član 7

Obaveze referenta za upravljanje otpadom su:

- izrada i prilagođavanje Plana upravljanja medicinskim otpadom u ustanovi;
- nadzor nad primjenom Plana upravljanja i odredaba ovog Pravilnika;
- da obezbijedi obučavanje radnika zdravstvene ustanove za upravljanje medicinskim otpadom;
- organiziranje prevoza, odlaganja ili obnavljanja otpada koji zadovoljava potrebe upravljanja otpadom proizvedenog u zdravstvenoj ustanovi;
- vođenje evidencije o upravljanju medicinskim otpadom;
- pokretanje inicijativa za smanjenje količine proizvedenog otpada.

Referent za upravljanje otpadom odgovara za izvršenje svojih obaveza odboru za upravljanje otpadom odnosno rukovodiocu zdravstvene ustanove.

V. ODBOR ZA UPRAVLJANJE OTPADOM

Član 8

Rukovodilac zdravstvene ustanove koja zapošljava više od 50 radnika je dužan uspostaviti odbor za upravljanje otpadom.

U odbor za upravljanje otpadom obavezno se imenuju rukovodilac zdravstvene ustanove, referent za upravljanje otpadom i referent za sprečavanje nastanka infekcija.

U odbor za upravljanje otpadom može biti uključeno i drugo osoblje koje imenuje rukovodilac zdravstvene ustanove.

Odbor za upravljanje otpadom odgovoran je za upravljanje medicinskim otpadom u zdravstvenoj ustanovi u skladu sa ovim Pravilnikom.

Odbor za upravljanje otpadom sastaje se najmanje jedanput u šest mjeseci radi razmatranja primjene sistema za upravljanje medicinskim otpadom u skladu sa ovim Pravilnikom i preduzimanja potrebnih aktivnosti.

Član 9

Odbor za upravljanje medicinskim otpadom ima slijedeća ovlaštenja i odgovornosti:
- identificirati i klasificirati sav medicinski otpad
- pripremiti plan upraljanja otpadom
- organizovati odlaganje otpada u posebne kontejnere i skladištenje u privremeni skladišni prostor
- obezbijediti odgovarajuće zbrinjavanje otpada
- organizovati zbrinjavanje otpada što bliže mjestu nastanka
- poduzimati najviše sigurnosne mjere u slučaju potrebe

VI. MEDICINSKI OTPAD U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA

Član 10

Vrste medicinskog otpada koje se obavezno razdvajaju od općeg otpada od momenta kad se proizvedu do momenta kad se proslijede ovlaštenom licu za prevoz, odlaganje, tretman ili obnavljanje medicinskog otpada, su:
- oštrice,
- veoma infektivan otpad,
- ostali infektivni i potencijalno infektivni otpad,
- farmaceutski otpad,
- genotoksični otpad,
- amalgamski otpad iz stomatološke prakse,
- opasni hemijski otpad,
- ostali hemijski otpad.

Veoma infektivni otpad zahtijeva toplotnu ili hemijsku sterilizaciju u području gdje se otpad proizvodi prije nego što se isti pomiješa sa ostalim infektivnim otpadom.

Kategorije medicinskog otpada navedene u stavu 1. ovog člana potrebno je držati u kutijama ili ambalaži na kojoj su jasno navedene karakteristike i obilježja kategorija i koje pružaju odgovarajuću zaštitu za osobe iz medicinskih ustanova koje stupaju u kontakt prilikom rukovanja navedenom ambalažom.

Medicinski otpad koji se stvara u zdravstvenim ustanovama prevozi se na unaprijed utvrđenu lokaciju u sklopu zdravstvene ustanove prije odlaganja, transporta ili prenosa do ovlaštene osobe za navedene aktivnosti.

Lokacija iz stava 4. ovog člana mora biti zatvorena prostorija koja ispunjava slijedeće uvjete:
- da je pod nadzorom referenta za upravljanje otpadom;
- da je dovoljno prostrana za prijem maksimalno predviđene količine otpada različitih kategorija koje moraju biti razdvojeno skladištene;
- da je onemogućen fizički pristup neovlaštenim licima i štetočinama;

- da ima obezbijeđen odgovarajući rashladni odjel za otpad koji zahtijeva skladištenje u hladnim prostorijama;

- da je opremljena uređajima za gašenje požara i inertnim apsorbirajućim materijalom za lokaliziranje eventualno prosutih tečnosti (hemikalija).

Ukoliko konačni tretman medicinskog otpada provodi sama zdravstvena ustanova u kojoj otpad nastaje, tretman se provodi u skladu sa uvjetima iz okolinske dozvole ili dozvole za upravljanje otpadom izdate ustanovi.

Član 11

Plan upravljanja medicinskim otpadom sadrži:

- opis različitih vrsta otpada u skladu sa kategorijama otpada koji se proizvodi u zdravstvenoj ustanovi;

- listu dijelova zdravstvene ustanove u kojima može nastati medicinski otpad;

- za svaki dio ustanove, dati opis vrste medicinskog otpada a za svaku vrstu otpada navesti procedure koje se trebaju slijediti u vezi sa:

a) detaljnim opisom kontejnera u koje će se odložiti otpad uključujući materijal i boju kontejnera, poklopac i obilježja i

b) detaljima o odlaganju kontejnera u postrojenje za tretman medicinskog otpada unutar zdravstvene ustanove.

- procedure premještanja otpada iz postrojenja za tretman do centralnog skladišta otpada;

- procedure skladištenja u centralnom skladištu otpada;

- vanredne procedure u slučaju prosipanja otpada.

Član 12

Rukovodilac zdravstvene ustanove dužan je da obezbijedi da svaki radnik zdravstvene ustanove bude uključen u program obuke sa ciljem podizanja svijesti o tretmanu medicinskog otpada, i upoznavanja sa principima i praksama sistema za upravljanje medicinskim otpadom u zdravstvenoj ustanovi.

VII. PRENOS MEDICINSKOG OTPADA NA TREĆE LICE

Član 13

Proizvođač ili vlasnik medicinskog otpada predaje otpad licu koje ima pribavljenu dozvolu za upravljanje otpadom ili okolinsku dozvolu.

Infektivni otpad se odlaže u crvenu burad, a ostali medicinski otpad iz čl.10. pakuje se u žutu burad. Crvena burad sa infektivnim i eventualno biološkim otpadom moraju biti u minusnom režimu. Na buradima je jasno istaknut znak opasnosti i imaju natpis "INFEKTIVNI OTPAD".

Član 14

Predaja medicinskog otpada od strane proizvođača ili vlasnika medicinskog otpada vrši se u skladu sa Pravilnikom o prenosu obaveza sa proizvođača i prodavača na operatera sistema za upravljanje otpadom ("Službene novine Federacije BiH", br. 9/05).

Član 15

Nadzor nad provođenjem odredaba ovog Pravilnika vrši nadležni inspektor zdravlja.

VIII. UGOVORI O POVRATU LIJEKOVA

Član 16

Rukovodilac zdravstvene ustanove dužan je da obezbijedi da se lijekovi nabavljaju putem ugovora kojim se dozvoljava povrat lijekova sa isteklim rokom upotrebe proizvođaču ili dostavljaču.

Način i postupak nabavljanja i povrata lijekova i sadržaj ugovora regulisat će se posebnim zakonom.

IX. ZAVRŠNE ODREDBE

Član 17

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".